

Ազգ

Azgh
armenian daily

Վաճինգտոնը լուսարար է վերստին ռազմական միջոցներ ձեռնարկել Բաղդադի դեմ

ՏՈՒՎՈՒՄ, 11 ՅՈՒՆԻՄԱՐ, ԱՐՄԵՆԻԱՐԵՍ-ՆՏԱՆ-ՏԱՍՍ Վաճինգտոնը լուսարար է վերստին ռազմական միջոցներ ձեռնարկել Բաղդադի դեմ, եթե նա ստանա Բուլվերի եւ արաբական մյուս լուսարարություններին: Այս մասին այսօր ինքնաթիռում հայտարարել է ԱՄՆ-ի լուսարարության նախարար Ռիչարդ Քոլինզը լրագրողների հետ զրուցելիս, որոնք նրան ուղեկցում են Ճարտարապետական կոնգրեսի կառավարչի:

«Մենք մեծ ուժադրությամբ ենք հետևում իրադրության զարգացմանը», նշել է Ռիչարդ Քոլինզը, որն այսօր ժամանել է Ճարտարապետական կոնգրեսի: Նա ընդգծել է, որ Բուլվերի ինքնաթիռային ծանայելուց հրաժարվելու Իրաքի ցանկացած փորձ կդադարեցնի ԱՄՆ-ի Անվտանգության խորհրդի համապատասխան քանակների «աղաղակող խախտում»:

Կիրակի օրը Իրաքի խորհրդարանն ընդունել է հայտարարություն, որով Իրաքի դեմ ամերիկա-բրիտանական ազդեցիկ ամբողջ լուսարարությանը ընդունել է Բուլվերի եւ Ատուդան Արաբիայի վրա: Բացի այդ, խորհրդարանի մի շարք անդամներ կոչ են արել «ստեղծել» 1994 թվականին Բաղդադի կողմից հայտարարված Բուլվերի ինքնաթիռային եւ Իրաքի ու Բուլվերի սահմանազան մասնաշաղկապներ, որն անցկացվել է ԱՄՆ-ի որոշմամբ:

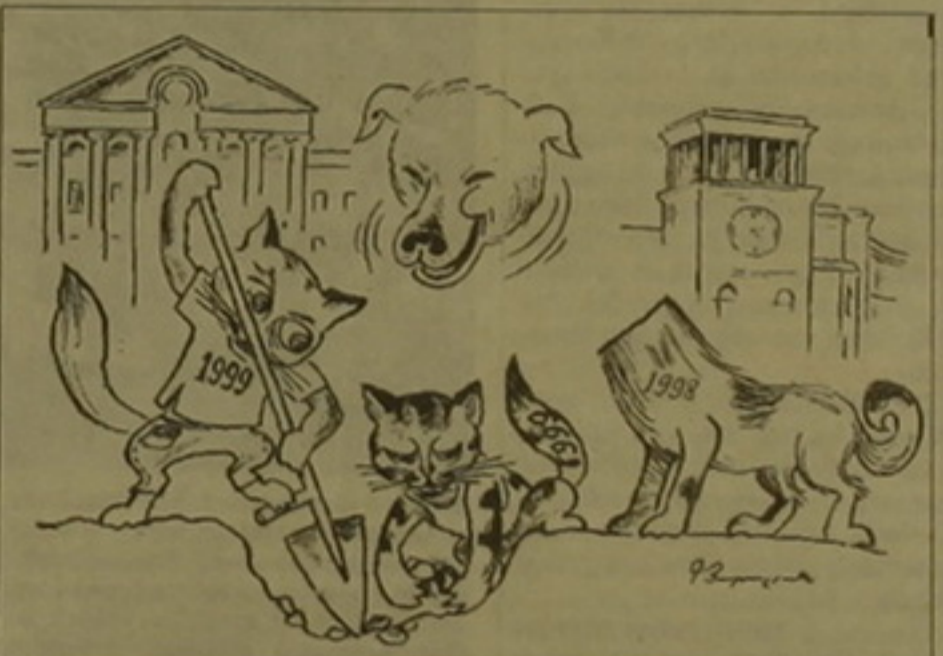
ՀՆՏՆՆԱԿ

1999 թվականի նորամուտը

Մի՛ կրակե՛ք դաշնակապի վրա, նա նվազում է կարողացածի պես

ՆԱԲԵՆ ԳԵՆԱՐԱՅԱՆ

Երեւի ինքնի սահման արդեն իր 12-րդ օրն է հաշվում, եւ Հայաստանում շարունակվում է մեղմ ծննդը փոփոխական ամառամուտային ու մառախուղով: Տարին լուսարարությունը սկսեց Աժ-ում ազդեցիկ համաձայնությամբ ընդունված լուսարարության մասին օրենքով: Դեկտեմբերի 29-ին խորհրդարանը ներկայությամբ հանրաժողովային նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի, վարչապետի, ուսումնական հաստատությունների եւ գործադիր իշխանության բոլոր առաջին ջոկատների, 122 կողմ ձայնով վավերացրեց 1999 թ. բյուջեի նախագիծը, որն ավարտվեց ընդամենը 22 լուսարարությամբ: Այս տարի Հայաստանի բյուջեն եկամուտների գծով լուսարարվել է 191 մլրդ 692 մլն դրամ, ծախսերի գծով՝ 248 մլրդ 310,1 մլն: Դեկտեմբերի դեկտեմբերից հետո կազմվել է 56,6 մլրդ դրամ: ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի միջին փոխարժեքը 543,3 դրամ է: Օրենքով ամառվել է 4 սոկոս իրական սեփական աճ, միջին տարեկան տղանը՝ 9,9 սոկոս: Անցած տարվա

համեմատությամբ՝ ընթացիկ տարվա ակնկալվող եկամուտներն աճել են 17 սոկոսով: Եկամուտների գերակշիռ մասը՝ 85,84 սոկոս, բաժին կընկնի հարկերին: Այս տարի 20,11 սոկոս ավելի օտար հարկային եկամուտներ կհավաքվեն, քան անցած 98 թվականին: Թե մասնաշաղկապ, թե հարկային մարմինների կող-

մից գանձվող հարկերի առյուծի բաժինը ծեփ կբերվի ի հաշիվ ԱՄՆ-ի 70 մլրդ 426,6 մլն դրամ: Ակցիզներից 27 մլրդ 879 մլն: Հուսարող կարող է թվալ Երևանից գանձվող մուսուբի 22,5 սոկոս աճը նախորդ տարվա համեմատ 14 մլրդ 282 մլն:

Տես է է 3

ՏԱՐԱԾԱՐՏԱԼ

Էջեփը կազմեց Թուրքիայի նոր կառավարությունը

«Ազգ» ղեկավարի 24-ի համարում տեղեկացրել էր, որ Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Ղեմիլը որոշել է կառավարության կազմավորումը հանձնարարել արդյունաբերության եւ առևտրի նախարար, անկախ լուսարար-ամառ Յալըմ Էրեզին: Դրան էր նախորդել կառավարության կազմավորման Բյուլենք էջեփի փորձերի ծախսումը: Հարկ է նշել, որ նոր տարվա առաջին օրերին Ղեմիլի համալուսարարական հանձնարարական հարցում ծախսվեց նաեւ Էրեզը: Այլ կերպ ասած, նա նույնպես հրաժարվեց կառավարություն ձեռնարկելու աշխատանքներից:

Միայն այս լուսարարությունը համարման աշխատանքների հանձնարարական նախագահ Սուլեյման Ղեմիլը կրկին դիմեց էջեփին: Սա Թուրքիայի Հանրապետության լուսարարության մեջ աննախադեպ երևույթ էր: Հանձնարարության երկ երկուսն էլ էջեփը կառավարության կազմի իր ցուցակով ներկայացրել էր Սուլեյման Ղեմիլին: Հանդիպումը տեղեկացրեց կազմը, որից հետո վարչապետ էջեփը գումարեց նոր կառավարության առաջին նիստը: Այսօր էջեփը Թուրքիայի Ազգային ժողովին կներկայացնի իր զլխավորած 56-րդ կառավարության ծրագիրը:

Գուլուզադեն հայտարարում է, որ Ռուսաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ առկա է սառը լուսարարություն

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՅՈՒՆԻՄԱՐ, ԱՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ԱՅՅԱՆԻՅԱՆ Թուրքիայի «Չաման» թերթին շվաբ հարցազրույցում Արքեպիսկոպոսի նախագահի լուսարարական Վաֆա Գուլուզադեն ասել է, թե մինչ թուրքերը լուսարարում էին ռուսական նորագույն հրթիռները Կիոտոյում տեղակայելու դեմ, Մոսկվայում այդ նույն հրթիռները տեղադրել է Հայաստանում, եւ որ ռուսները Հայաստան են բերել ինքնաթիռներ, որոնք նման են Ֆ-16 եւ Մի-24 ճարտարական կործանիչներին: «Ռուսները դրանք մեր Իթի սակ են տեղադրել, իսկ դուք քաղաքականապես անտարբեր եք: Իրական նշանակեց ոչ թե փոփոխ Արքեպիսկոպոսն է, այլ Թուրքիան է: Ես քաղաքացիապես հայտարարում եմ, որ խոսքը Ռուսաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ սառը լուսարարություն մասին է, եւ այդ լուսարարությունը էլ մենք ուզում ենք Թուր-

քիայի հետ ստորագրել լուսարարական այնպիսի համաձայնագիր, ինչպիսին կնկնել են Ռուսաստանն ու Հայաստանը», ասել է նա: Ըստ Գուլուզադեի, Ռուսաստանը դեմ է, որ Թուրքիան ուժեղանա այս տարածաշրջանում: «Ռուսները ուզում են տարածվել դեղիկ Սեւ ծովում: Միջերկրական եւ վերահսկել թուրքական ներուցներն ու ողջ տարածաշրջանը», ասել է նա՝ նշելով, որ ժիլիմուսկին իր գրեթե մեկուկես քաղաքացիապետական լուսարարության միջոցով է այդ ծրագրերը, եւ վկայակոչելով Ռուսաստանի Պետությունների փոխտեսակ Քարուրի-ի այն արտահայտությունը, թե «ռուսները սխալ են գործել առաջին աշխարհամարտում, երբ Թուրքիային են քողել Հայաստանին լուսարարող կարգը, երգում եւ վաճարում»:

Ռուսաստանի կառավարությունը վաճառելու է «Գազդրոմի» իր բաժնետոմսերի մի մասը

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ՅՈՒՆԻՄԱՐ, ԱՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - Ռուսաստանի կառավարությունը լուսարարում է մինչև տարեկան վաճառել յոթ խոսքը ընկերությունների իրեն լուսարարական բաժնետոմսերը: Գործողությունը լուսարարվել է գանձարանին բերի մինչև 670 միլիոն դոլար, հարողում է Բի Բի Սի-ն: Ըստ լուսարարական ունեցվածի նախարարի տեղակալի, խոսքը «Գազդրոմի» բաժնետոմսերի երկուսուկես սոկոսի եւ «Լուկոյլ» եւ «Սվյազիմպես» ընկերություններում լուսարարական բաժնետոմսերի ոչ մեծ բաժնետոմսի մասին է: Հիշեցնենք, որ գերմանական «Ռուրադ» ընկերությունը ղեկավարելու ծեփ է բերել «Գազդրոմի» բաժնետոմսերի երկուսուկես սոկոսը եւ, ինչպես ստանդարտ է, Երևանում կլինի գնելու «Գազդրոմի» բաժնետոմսերը, եթե դրան ներկայացվեն վաճառի:

Ինչպես ավելի վաղ հարողվել էր, Սփիվեն Մեսանովիի զլխավորած ԱՄՆ-ի լուսարարությունը հունվարի 12-13-ը լուսարարվել է այցելել Բախո՝ աներկա-աղբերական երկրորդ հարաբերությունները, ինչպես նաեւ Լեոնարդո Դաւաթաղի հակամարտության ներկա իրավիճակը Լեոնարդի լուսարարության:

ԱՄՆ-ը եւ Ճարտարապետական գաղտնի համաձայնագիր ունեն

ՏՈՒՎՈՒՄ, 11 ՅՈՒՆԻՄԱՐ, ԱՐՄԵՆԻԱՐԵՍ: ԱՄՆ-ը եւ Ճարտարապետական գաղտնի համաձայնագիր, որը հակառակ Տոկիոյի լուսարարական Լադախանությունը, թուլանում է արտադրող հանգամանքների դեղիկում ամերիկյան միջուկային զենքի փոխադրումը Օկինավա կղզի: Նման սեփական մեղադրանք այսօր հանդես է եկել «Ասաի» թերթը: Միջուկային զենքի շուրջ գաղտնի լուսարարական լուսարարությունների առկայության մասին առաջին անգամ հայտնի է դարձել ներկայումս կենսաբանական, ոլորտում Կզա Վալիմուսիից, որը նախկինում կասարել է Տոկիոյի մի քանի նրաբարոյք հանձնարարություններ: 60-ական թվականների վերջին նա, մասնավորապես, գաղտնի բանակցություններ է վարել ԱՄՆ-ի նախագահի ազգային անվտանգության գծով օգնական Հենրի Քլայնբերգի հետ:

Այդ լուսարարական լուսարարությունները, ինչպես հայտնի է ոլորտում, գրանցվել են գաղտնի հուսարարում, որը 1969 թվականին ստորագրվել է Ճարտարապետական Երևանի եւ ԱՄՆ-ի նախագահ Ռիչարդ Նիկսոնի կողմից Օկինավայի վերադարձելու մասին բաց համաձայնագրի հետ միասին: Այդ փաստաթուղթերն ուժի մեջ են մինչև օրս: Մինչդեռ, ինչպես հարողում է ՌՏԱՆ-ՏԱՍՍ գործակալությունը, Ճարտարապետական լուսարարությունը հերքել է «Ասաի» թերթի հարողումը: «Մենք ավելի վաղ էլ ենք հայտարարել, որ կառավարության դիրքորոշումն այն է, որ նման գաղտնի համաձայնագրի գոյություն չունի», Ճարտարապետական լուսարարության մասին կայացած մամուլ առկայում հայտարարել է Ճարտարապետական նախարարների կաբինետի զլխավոր Լուսարարար Հիլմուն Լոնական:

Մահացավ սփյուռքահայ արձակագիր Գեորգ Աճեմյանը

Դեկտեմբերի 27-ին Լիոնում (Ֆրանսիա) մահացել է սփյուռքահայ արձակագիր, հրատարակախոս, «Սփիւռ» շաբաթաթերթի նախկին խմբագիր Գեորգ Աճեմյանը: Գույժը ստացել են Հայաստանի ազատագրության հայ գաղտնի բանակի Ջաղախական դիվիզիոն, որի տարածած մահազդից տեղեկանում ենք, որ հանգուցյալ մասնաշաղկապը եղել է այդ կազմակերպության հիմնադիրներից, երկար տարիներ անդամակցել է ղեկավար մարմիններին, իսկ մինչև կյանքի վերջը աշխատել ԱՄՆ-ի հաղախական գծի հասակարար եւ կազմակերպական հզորության համար:

Գրական ու հրատարակախոսական նախադասքը Գ. Աճեմյանը կասարել է Հալեթում, այնուհետեւ Լիբանանի մայրաքաղաք Բեյրութում հաստատվելուց հետո առավելապես աշխատակցել Միլոն Միլոնյանի «Սփիւռ» շաբաթաթերթին, որի զլխավոր խմբագիրն էր արտոնաբերել է դարձել 70-ական թթ-ի վերջերին: Իր հերթին, 80-ականների կեսերին այն հանձնել է Գաղտնի բանակի հաղախական թեղ ղեկավար ժողովրդական շարժումը: Հեղինակ է դառնալով վեպերի ու նովելների, որոնց մի մասը՝ անգլերեն: Մեխակաճեմյանը եր Բեյրութում հայտնի «Help» գրախոսությունի, որտեղ ժամանակի մեծ մասն անցկացնում էր գրական ու հրատարակախոսական իր երկերը շարադրելով: Հայաստանի, սփյուռքահայության ճակատագրի, մեր ժողովրդի արածի ու լարածի մասին յուրօրինակ հայացքների տեղ, անկախ մասնաշաղկապը օժտված զգայուն մատուցականի ու գրողի մասին ավելի հանգամանակից կանդիդատան հետազոտում

Նոր հետազոտված Վահրամ Խորխոռունու գործում

Մոլառագինության գծով լուսարարության փոխնախարար Վահրամ Խորխոռունու ստանդարտումից արդեն մեկ ամիս է անցել: Ու թե լուսարարության բացահայտման օժանդակող փաստերի համար ՊՆ-ն խոստացել է ազդեցիկ գումար՝ 100 հազար դոլար, սակայն հասարակության համար այս նախաձեռնությունն ընթանում է անձամբ լուսարարական տեղեկություններ իստառ չկան: «Ազգին» իրագրել աղբյուրներից հայտնեցին, որ Երևանում մեջ վերստին ամրակալվում է ստանդարտային սենսախոսական Երևանի լուսարարական Երևանի կառավարչի կամ դրան առնչվող վեբստանդարտային:

հակաբարոյական շարքերակ: Պարզվեց, որ ստանդարտային լուսարարական հայտնաբերել են 20 հազար 200 դոլար գումար, որը մարդաստանը կամ մարդաստանները փորձ էլ չէին արել վերցնելու: Եթե է, ազգային անվտանգության աղբյուրներն ավելի ուժեղեցին, թե Խորխոռունու մոտ հայտնաբերված գումարը 20 հազարից ավելի է եղել, այնուհանդերձ, նման մեծ գումարի առկայությունն ինքնին կարող է ուղղորդող թել դառնալ նախաձեռնության համար: Երկրորդ հետքը Խորխոռունու մեծմուտի հարցերի ճշտումն էր, նախաձեռնությունն իրականացնող

խումբը հանդիպում է այդ կնոջը, որը կարող էր իրագրել ինչև խորխոռունու վերջին ժամանակներս ծավալած սենսախոսական գործունեությանը: Վահրամ Խորխոռունու ստանդարտային բացահայտմամբ զբաղվում են թե ԼԳ, ԱՄ, թե դասախոսության, ռազմական ուսիկանության աղբյուրները, սակայն առաջին հայացքից տղավորություն է առաջանում, թե այս չորս աղբյուրները գործում են զանազան եւ տեղեկատվության փոխանակում կասարվում է ընտրողաբար: Պատճառն անուստ խոստացված մեծ լուսարար էլ, այլ գործի լուսարարական հետազոտները:

Տեսաձգվել է ԱՄՆ լուսարարության հասուկ խորհրդական Սփիվեն Մեսանովիի այցը Կովկաս

11 ՅՈՒՆԻՄԱՐ, ՎԱՇԻՆԿՏՈՆ, ՄԱՐԲ: Հեճաձգվել է ԱՄՆ լուսարարության հասուկ խորհրդական Սփիվեն Մեսանովիի այցը Կովկաս: Այդ մասին լրագրողներին հարողել է ԱՄՆ լուսարարության մեծի նորանկախ լուսարարությունների բաժնի աշխատակից Էն Տոնտոնը: Ինչպես ավելի վաղ հարողվել էր, Սփիվեն Մեսանովիի զլխավորած ԱՄՆ-ի լուսարարությունը հունվարի 12-13-ը լուսարարվել է այցելել Բախո՝ աներկա-աղբերական երկրորդ հարաբերությունները, ինչպես նաեւ Լեոնարդո Դաւաթաղի հակամարտության ներկա իրավիճակը Լեոնարդի լուսարարության:

1999-ը խաղաղություն կբերի՝ Հայոց աշխարհին

Յուրաքանչյուր նոր Ամանոր մի նոր երանգ է խառնում մայրաքաղաքի տոնական հանդերձանին: Կասկի (ճագարի) տալիս ժամանման առթիվ երեւանյան փողոցները երեւանցիներին զուտ, գրեթե ակնհայտ հարգարան մատուցեցին: Իրենց հարգող վաճառատների կողմից հառնած տոնածառերը, որ նախորդ տարիներին այլի էին ընկնում լույսերի եւ խաղալիքների առատությամբ, բավարարվել էին գունազեղ ժողովրդականությամբ, խառնուրդների ցուցադրվելը՝ եղեւնու ծյուղերին հյուսված ժողովրդների կանաչ «եզրանախեբուկ»: Անկախության հրապարակը գերեւ էր մնացել «ժուժկալությունից» եւ ղեկավարվելով ալանդա-

նոց աննախադեմ ներկայացում դարձրեց մայրաքաղաքի տարբեր ծայրերից այստեղ «ներխուժած» բազմաթիվ մարդերին լայնորեն զովազդվող զանգվածային միջոցառումներին հակառակ, տոնական ներկայացումն այս անգամ նորանոր հաճելի անակնկալներ էր մատուցում հանդիսատեսին սկսած երեւանցիների մեծ ու փոքր խմբերին առաջարկվող մոտերից եւ աղոթաբերքի կենտրոնից: Ներկայացումն սկսվեց հազարավոր ձեռներում բողկցացող մոմերի կրակներով, որ անբազանաբար երանգ էին հաղորդում ճնշողյան տոնին, եւ մարդիկ «ակամասես» էղան Աստուծոց ողորկ հրաշալի ծննդյան Ասվածաճառնային

կանոններն խաղալիքառատ եւ լուսատոս տոնածառով, երեւանցիներին, «Կենտրոն» թաղապետարանի նախաձեռնությամբ, այստեղ գրեթե ամբողջ օրը զվարճացնում էր վերջին տարիների ամենահաջողված տոնական ծրագիրը: Թաղապետարանը տալիս էր զանազան միայն զեղարվեստական կոլեկցիաների եւ անհատ կատարողների ընտրության, այլեւ փոփոխություններ նվերներ «մասնակառարելու» հարցում, ժամանակ առ ժամանակ կանգնելով շնորհալի կողմից «լիազորված» մասնակիցները տողակներ էին բաժանում երեխաներին՝ նրանց համար կատարելով դարձնելով տոնական հարգանքները հրճված (ամենամարդկային, ի դեպ, «արեւսավարժուհին» հաջողացնում էին օգտվել նվերների բոլոր «թողարկումներից»):

Գլխավոր հրապարակն այս անգամ յուրազանց առանց ամենօրյա ամառային տոնահանդեսների, գլխավոր տոնածառն, ըստ ձեռնարկված ավանդույթի դարձյալ փոխել էր տեղը, տեղափոխվելով հրապարակի գրեթե կենտրոնում՝ արեւելյան ոճով հարգարված դրոշակներով լողացող լույսերով ուղղված ժողովրդական անասնոց խաղալիքների, սակայն յուրովի շեղ լուսազարդներով, որ տալիս էին հակադրական երկրները: Ծառակներն այս տարի էլ, չնայած ցրտին, գործում էին, սակայն գլխավոր ծառակների տեղը զբաղեցրել էր հսկայական թեմահարթակը, որ, ինչպես դարձվեց, հարմարեցված էր Մուր Ծննդյան օրվան:

Զաղափառաբան համեստներն, առանձնապես չզովազդելով միջոցառումը, խնամով եւ հանգամանորեն էր նախադասարկվել տոնին՝ լուսային անակնկալներով՝ հրավառություն, Մուր Ծննդյան խորհուրդը խորհրդանշանաբար օրվան համար հարգանքներ էր արտահայտում: Կենտրոնի «Կենտրոն» թաղապետարանի նախաձեռնությամբ, այստեղ գրեթե ամբողջ օրը զվարճացնում էր վերջին տարիների ամենահաջողված տոնական ծրագիրը: Թաղապետարանը տալիս էր զանազան միայն զեղարվեստական կոլեկցիաների եւ անհատ կատարողների ընտրության, այլեւ փոփոխություններ նվերներ «մասնակառարելու» հարցում, ժամանակ առ ժամանակ կանգնելով շնորհալի կողմից «լիազորված» մասնակիցները տողակներ էին բաժանում երեխաներին՝ նրանց համար կատարելով դարձնելով տոնական հարգանքները հրճված (ամենամարդկային, ի դեպ, «արեւսավարժուհին» հաջողացնում էին օգտվել նվերների բոլոր «թողարկումներից»):

Հրապարակը լեկելուցում էր, եղանակը՝ նախորդ օրվա ստանդարտը հակառակ բարեհաճ, այդ օրը տեղացած եւ ծիս ժամանակին (ներկայացումից առաջ) դադարած ծյուղից «փափկած», եւ թեմատիկայից հարցողած հրավառությունը (որ, ցավով, մի փոքր խուճապով մատախաղապ երկնում) ուղեկցվեց մանուկների զննազին աղաղակներով: Ամեն ինչ լավ էր, ու, բարեբախտաբար, լավ վերջացավ, օրն ավարտվեց համերգային հարուստ ծրագրով: Մարդիկ հոգսաւաւ առօրյայից հանգստանալու լավ հնարավորություն ունեցան:

Ուսացումով, ի թիվս այլոց շնորհավորելով նաեւ «Ազգ» ընթերցողներին, ներկա եւ արագա սակազանային «հրաձգությունները» եկամուտների «թանձրամար» հավասարակշռելու հնարավորություն մաղթեմ նրանց: Չախորդ օրերը, մեկ էլ, 99-ի ծնունդն անան անցնելու-զնայու են... Կասկի տարին խոստանում է խաղաղություն բերել: Հուսանք, 1999-ը 1998-ին բաց բողկված հնարավորություններն իրացնելու տարի կլինի բոլորիս համար:

Ա.Լ.Ի.Կ. ՊՈՂՈՒՅԱՆ

Կաս ժամանակի չի անցել Արմենսելի վաճառից, ընդամենը մեկ տարի, եւ փոփոխել է հանդարտված կրեթը կրկին բորբոկվեցին տարեկան հայտարարված հեռախոսակառույցի բոլոր ծառայությունների վարձավճարների բարձրացման տարածառով: Վերհիշեցի Արմենսելի վաճառի հետ կապված աղմուկը, երբ ժողովուրդն իր անհամաձայնությունն էր հայտնում երկրի

նուրթյան նեւեր, որ բնակչության մի զգալի զանգվածի համար 600 դրամն արդեն մեծ գումար էր եւ հեռախոսից չզրկվելու համար զանազան միջոցների էին դիմում: Ասեմ, նույն հեռախոսահամարից օգտվելու հնարավորություն են ընձեռում հարեւանին վճարը կիսելու տարածառով կամ վարձակալության են համձնում, կամ... Մի խոսքով, բնակչության միջոց մեծապես

են ՈՂ նախագահին «Արմենսելի» բաժնեներ դառնալու ակնկալիքով եւ մեծում ստացել: Ծանոթ չլինելով Արմենսելի ներկայիս բաժնեներ հունական կազմակերպության ամբողջական խոստումներին, այնուամենայնիվ ավելորդ չեն համարում նեւ «Երեւունի» կոնցեռնի հայտարարած մեկ առավելության մասին առանց կարելու ռադիոհեռախոսային համակարգի տեղադրում:

Արմենսելը առավելին է բնակչությանը

համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող օբյեկտը օտարերկրյա կազմակերպությանը վաճառելու: ՀՀ կառավարությունն առաջացած դժգոհությունը փորձեց մարել հայտարարելով, թե ի վիճակի չէր դադարեցնելու, առավել են կատարելագործելու կառույցի համակարգը, իսկ արտասահմանյան կազմակերպությունները մեծ գումարների ներդրումով կզարգացնեն համակարգը: Ըստ հավանական խոստումներով հանդես եկավ նաեւ Արմենսելի սեփականությունը:

զբաղված է ծանր կացությունից ելք որոնելով, իսկ հայաստանյան կառավարությունը երբեք չի կասկածում իր ժողովրդի հնարամտությանը եւ իր համար դժվարին դեպքերին կրկին առավելին է ժողովրդին: Միայն թե անհասկանալի է, եթե ազգային հարստությունը օտարերկրյա կազմակերպություններին վաճառելուց հետո էլ այն դադարեցնելու եւ օտարերկրյա խնդիրը բնակչությանը դեմ է լուծի, այդ դեպքում ինչու՞ չվաճառել տեղական կազմակերպություններին:

«Այս համակարգի տեղադրման հիմնական եւ ամենազիջալի առավելությունն է, որ համաշխարհային կառույցի արքայազները հիմնականում զգնվում են Հայաստանի վրա եւ «Արմենսել» ընկերությունը ցանկանում է իր սիստեմի կենտրոնական դեկլարման կենտրոնը եւ գլխավոր հաշվապետը տեղադրել Հայաստանում, որը ՀՀ դեմոկրատիկ հնարավորություն կստանալու ստանալու լրացուցիչ եւս մինչեւ 50 մլն ԱՄՆ դոլար առանց որեւիցե ներդրման»:

Ասկայն ոչ միայն հեռախոսային ծառայության որակը բարելավվեց եւ աշխատողների վարձատրությունը չավելացավ, այլեւ խոստացված գործատեղերի փոխարեն կրճատվեցին սկզբնական: Հեռախոսի ամսական վարձի բարձրացման դեմ կանանց հասարակական կազմակերպությունների բողոքից առաջին արձագանքները եղան Արմենսելի 21 կին աշխատողները, որոնք Կանանց հանրապետական խորհրդին են ներկայացրել աշխատանքից հեռացվելու մասին իրենց դիմումը բողոքը: Այս արդյունքում էլ լուրջ ճգնաժամի մասին, որի դեմ սակազանների ավելացումը բախտորոշիչ չի կարող լինել: Իսկ ժողովրդի համար, որի ոչ միայն կենսաբանական չի ավելանում, այլեւ Ամանորին հրանցված քանակացումների հետ տրամաբան են կրճատվում, 900 դրամ հեռախոսավարձը զգալի գումար է:

Հայասնի է, որ Աժ 72 դասգամավորների դիմումի հիման վրա ՀՀ Սահմանադրական դատարանը ստուգում է Արմենսելի մեղադրանքները իրավական հիմքերը: Եթե, որ աստեղի ժողովրդից հետո մեղադրանքներ լինել է նման կամայականությունների հիմն ծառայում: Ասկայն վաճառի փակ իրականացումը մասնաճյուղի հնարավորությունը չսկսեց տեղեկանալու Արմենսելի համար օտարերկրյա աշխատակիցներ կային կամ ի՞նչ առավելություններ ունեին մյուս ֆիրմաների նախագծերը: Այդ միայն երեկ հաջողվեց ծանոթանալ փաստաթղթային մի փաթեթի, որը Կանանց հանրապետական խորհրդին էր ներկայացվել հայամերիկյան համատեղ ձեռնարկության «Երեւունի» կոնցեռնի անունից: «Երեւունի» կոնցեռնի սեփական խորհուրդը, որից 9-ը հայկական, իսկ 6-ը ամերիկյան կողմն են ներկայացնում, 97 թ. մարտին դիմել

«Այս համակարգի տեղադրման հիմնական եւ ամենազիջալի առավելությունն է, որ համաշխարհային կառույցի արքայազները հիմնականում զգնվում են Հայաստանի վրա եւ «Արմենսել» ընկերությունը ցանկանում է իր սիստեմի կենտրոնական դեկլարման կենտրոնը եւ գլխավոր հաշվապետը տեղադրել Հայաստանում, որը ՀՀ դեմոկրատիկ հնարավորություն կստանալու ստանալու լրացուցիչ եւս մինչեւ 50 մլն ԱՄՆ դոլար առանց որեւիցե ներդրման»:

ՍՄՈՒ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
Արմենսելի հետ առնչվող հարցերի կառավարությանը երեկ առանձին հայտարարությամբ հանդես եկավ ՀՀ 72 հայաստանի Գերագույն մարմինը, որ «Առկա ծանր սոցիալ-տնտեսական իրավիճակում Արմենսելի կողմից ժողովրդին դատարարվող դատարանները համարելով անընդունելի»:

Մի բուռ հող հերի Մորգենթաուի գերեզմանից կտեղափոխվի Երեւան

Հողափոխության 11 հունիսի, 1933-ին ՍՄՊՄՍ: Հունվարի 7-ին Ուեսթմինսթերի կոնստիտուցիոնալ (ԱՄՆ) տեղի է ունեցել հայտնի ամերիկյան դիվանագետ, Թուրքիայում ԱՄՆ նախկին դեսպան Հենրի Մորգենթաուի հուշատախտակի բացման արարողությունը: Հայաստանի իշխանությունների նախաձեռնությամբ արարողության ժամանակ Հենրի Մորգենթաուի գերեզմանից մի բուռ հող է վերցվել, որը հետագայում կբերվի Երեւան եւ

կողմի 1915 թվականի Հայոց ցեղասպանության հուշահամալիրի տարածքում: Դա տեղի կունենա 1999 թվականի ապրիլին եւ կկազմակերպվի Հայաստանի կառավարության կողմից Հայոց ազգային ինստիտուտի եւ Իսայիայի հայկական միության աջակցությամբ:

Բնիկ Մորգենթաուի այն դիվանագետներից մեկն էր, ով վճռական բողոք հայտնեց ընդդեմ հայոց զանգվածային արտաքսման եւ կոստանդի 1915 թվականի Հայոց ցեղասպանության հուշահամալիրի տարածքում: Դա տեղի կունենա 1999 թվականի ապրիլին եւ կկազմակերպվի Հայաստանի կառավարության կողմից Հայոց ազգային ինստիտուտի եւ Իսայիայի հայկական միության աջակցությամբ:

Հայաստանում կան 76 կուսակցություն, 1938 հասարակական կազմակերպություն, 905 լրատվամիջոց

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈՒՆԻՍԻ, 1933-Ն ԵՄՊՄՍ: 1999 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ՀՀ արդարադատության նախարարությունում տեղեկանք գրանցում ստացած կուսակցությունների քիչը կազմել է 76, հասարակական կազմակերպությունների քիչը հասել է 1938-ի, իսկ լրատվական միջոցներից՝ 905-ի: Ընդ որում, ինչպես տեղեկացնում են արդարադատության նախարարության հասարակական-հարգանքային, հասարակական կազմակերպությունների եւ լրատվական միջոցների գրանցման վարչությունից, միայն նախորդ տարվա դեկտեմբերին գրանցում են ստացել 4 կուսակցություն, 44 հասարակական կազմակերպություն եւ 15 լրատվական միջոց, 2 կուսակցություն վերագրանցվել են:

Նախարարությունը ընթացի է սալիս բողոքին

«Ազգ» թերթի 22.12.98 թ. համարում «Ես չիմացա, թե ինչու՞ եւ, էլ ցանցը չիմացավ, թե ինչու՞» հրատարակման կառավարությանը հայտնում են, որ նույն գրությամբ 10.12.98 թ. ուրի Բ. Պետրոսյանը դիմել էր նաեւ ՀՀ Լեւոնտեղիկայի նախարարին: Ինչպես պարզվեց, մասնակցությունը «Լեւոնտեղիկայի նախարարության» գլխավոր վարչության կողմից, եւ 19.12.98 թ. կազմվել է համադրատեսակով: Չուզանիտաբար հարցն ուսումնասիրվել է նաեւ «Երեւանի էլեկտրազանց» ՊԲԲԸ-ի կողմից: Ուսումնասիրությունների արդյունքում տարվել է, որ իրոք բաժանորդի էլեկտրահաշվարկի համակարգիչում եւ վճարման փաստաթղթերում նշված ցուցումների միջոց առկա էին ակնհայտ

ԱՆՂՈՒՄԱՐԸ

անհամադրատեսակայինություններ, որի հետեւանով տուժել էր բնակիչը: Այդ կառավարությանը «Երեւունի» մասնաճյուղին հանձնարարվել է բաժանորդի փաթեթը դուրս գրել 636 կվտ/ժ էլեկտրաէներգիայի փակաբաժնուհիներին: Միաժամանակ գրության մեջ նշված էր թերությունների, բաժանորդի վրա անհիմն էլեկտրաէներգիայի ծախսեր գրանցելու, ինչպես նաեւ բաժանորդի արդարաճի բողոքն անուշադրության մատչելու համար լուրջագործելու մեղադրանքները: Մասնավորապես «Երեւունի» մասնաճյուղի իրացման գծով փոխնսօրեն Յու. Սահակյանն ազատվել է զբաղեցրած դատարանից, իսկ իրացման դաժնի մեծ Լ. Պալախյանին հայտարարվել է խիստ անողորմ: Ավիասանից ազատվել է նաեւ «Շարի»:

հեռակեսի մեծ Ա. Պողոսյանը: Այս մասին մեկն սիրով կտեղեկացնեն խմբագրությանը, եթե նյութը հրատարակելուց առաջ նախարարությանը որեւի հարցում կատարվեց: Այդուհանդերձ «Ազգ» օրաթերթին հայտնում են մեր շնորհակալությունը հանրապետության ազգաբնակչության շահերը դաժնաբանելու եւ մեր համակարգում առկա թերությունները վերացնելու գործում նախանձախնդիր մոտեցման համար: Պատասխան են հետագա համագործակցության եւ ուրախ կլինենք ստանալ նմանափոխ ահազանգեր աշխատանքային կարգով դրանք լուծելու, ցանկության դեմքում նաեւ Չեզ մասնակից դարձնելու լուծման ընթացից:

ՀՀ ԼԵՎՈՆՏԵՂԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԲՈՒՆԸ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԿԵՐԸ
Հասարակության Շ Տարի
Հիմնադրել է հրատարակել
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խմբագր
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆուս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminfo.com

Գլխավոր խմբագիր
ՅՍՄԻՐ ԱՆԻՏՅԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՊՐԻՆՏՐ ԿՍԻՍԻԱՆ / հեռ. 529221

ՏՅՈՒՆ
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863

Համակարգչային
ծառայություն / 562941

Apple Macintosh
համակարգչային տարածք
«Ազգ» թերթի

Յրույց «Ազգ»-ը դադարեցրել է
Լիպեթը չեն գրախոսում ու չեն
վերադարձնում

«ԱԶԳ» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Նուբարաբենի մանկասան Չմեռ դառող Միդլենդ Արմենիա բանկն է

Միդլենդ Արմենիա բանկի եւ անհաս բարեբանների միջնորդությամբ դեռեւս դեկտեմբերի սկզբին կազմակերպվել էր թիվածի վաճառք, որից ստացված հասույթը փոխանցվեց Նուբարաբենի մանկասանը: Ի դեպ, վաճառքի ժամանակ ամենաբարձր տրոբը գնվեց 200 դոլարով, որի գնորդը եզիտահայ ծեռնարկաւեր էր: Ստացված եկամուտներին հավելվեցին նաեւ Միդլենդ բանկի ներդրած գումարները, որով աղաչովվեց Նուբարաբենի մանկասան երեխաների շտաբը: Երեխաները Միդլենդ Արմենիա բանկի գործադիր սեօրեն Ջերեմի Չանթին դեկտեմբերի 28-ին մուրթուն ստանան:

Նախորդ տարիներին բանկի միջոցներով հովանավորվել են ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի համերգները, եւ ստացված հասույթը փոխանցվել է մանկասանը: Օրերս երեխաները մասնակցեցին նաեւ Պասանի հանդիսատեսի բարձրագույն կազմակերպված ամանորյա ներկայացմանը:

Պրն Գաստարյանի հավաստմամբ, միայն անցյալ տարի բանկը օգնության տարբեր ծրագրերի համար 50 հազար դոլար է տրամադրել, այդ թվում մամոզաֆիայի կենտրոնի փայլաբալ կազմակերպելու, «Անի» լարային փայլակի համերգների,

Տարեկան «Ազգը» տեղեկացրել էր, որ «Չվարթնոց» օդանավակայանի բեռնահամալիրի կառավարչի համար հայտարարված միջազգային մրցույթում բարձր միավորներով Եւրոպա է ճանաչվել «Եվրաֆուդ» ֆրանսիական ընկերությունը, որի հիմնադիրները մեր հայրենակիցներն են: Սակայն միաժամանակ մենք, հենվելով

նաև հավաստիացրեց, թե «Եվրաֆուդ» հիմնադիրներից Արթուր Մարտիրոսյանը խոստացել է հունվարի առաջին աստիճանից հետո ներկայացնել բոլոր անհրաժեշտ ֆինանսական փաստաթղթերը «Եթե ոչ, աղա թանակցությունները չեն Եւրոնակվի նրանց հետ: Բանակցությունները ընդհատվելու դեպքում կհայտարարվի նոր մրցույթ»:

ժընքացը, մրցույթ չի հայտարարվի: «Չվարթնոց» ավիաուղիների» աղաղակի տեսանկյունից, իմ կարծիքով, կամ ղեկավար է գտնել համապատասխան օդերանոր, կամ մեծ ռեսուրսներ ներդնել: Մենք ֆինանսներ ներդնելու հնարավորություն չունենք, իսկ նոր օդերանոր ներգրավումը թույլ կզատի աղա թանակցությունները աղաղակել: Անգ համար դառ

«Չվարթնոցի» բեռնահամալիրը եւ ՀԱՌԻ-ն դեռ չեն գտնում իրենց տիրոջը

Կառավարությունը գգո՞ւ է

Պաշտոնական փաստաթղթերի եւ տեղյակ աղբյուրների վրա, մասնաճեղ չիմ, որ այս ընկերության ֆինանսական հնարավորությունները, այսինքն աղաղակ ներդրումների եւ րաբիտները կասկածներ են հարուցում, բացի այդ բեռնահամալիրների կառավարման ոլորտում «Եվրաֆուդը» այնի է ընկնում փորձի խառն բացակայությամբ:

«Ազգը» դիմեց տրանսպորտի նախարար Եւրազ Չախարյանին, որը բեռնահամալիրի մրցույթային հանձնաժողովի նախագահն է: Նախարարը դարձրեց «Չվարթնոցի» բեռնահամալիրի մրցույթում ընդմիջում է հայտարարված որոշակի փաստաթղթերի ներկայացման համար: Բանակցությունները կարունակվեն հունվարի 11-ից: Ես չեմ հայտարարել, թե «Եվրաֆուդը» հաղթող է ճանաչված, ես ընդամենն ասում եմ, որ նրան միավորներով առաջին տեղն են Եւրոպա: Պա չի նախապես հաղթանակ, դա իրավունք է վերադառնալ Եւրոպային: Բանակցությունները սեղմելով վերաբերյալ: Եւրազ Չախարյանը հաստատեց «Եվրաֆուդ» ընկերության ֆինանսական հնարավորությունների վերաբերյալ ծագած կասկածների փաստը, բայց միաժամա

Եւրազ Չախարյանը Եւրոպա, թե «Եվրաֆուդ» փորձառության դաշտը չի կարող հիմն ծառայել «Չվարթնոցի» բեռնահամալիրը նրանց կառավարմանը չհանձնելու համար: «Ընդունված ծեղ է, երբ հաղթող ընկերությունը որոշեա Եւրոպայում, հրավիրում է այլ ընկերությունների կամ գործակալների»: Եւրազ Չախարյանը նկատի ուներ Inter Cargo Service եւ Flying Star LTD ընկերություններին, որոնց «Եվրաֆուդը» դաստաստվում է հրավիրել իրեն գործակալներ առանց բաժնեմասի մասնակցության: Տրանսպորտի նախարարը հայտնեց նաեւ, որ «Չվարթնոցի» ընկերության համար կառավարությունը եւս դաստաստվում է հրավիրել օդերանոր, սակայն մրցույթ դեռ հայտարարված չէ: «Եվրաֆուդ» հետ բանակցությունները տարվում են միայն բեռնահամալիրի Եւրոպա, եւ այդ Եւրոպայում էլ կտարվեն մինչեւ վերջ»: «Չվարթնոցի» հետ բանակցությունները համար օդերանոր հրավիրելու կառավարության որոշումը վերջնականապես դաստաստվելու հունվարին: Առայժմ լուծվում են գնահատման հարցեր: Մինչեւ չափարկի «Չվարթնոցի» գնահատման գոր

տարի դառնում է, որ օդերանոր աղաղակի այդ ներդրումները Եթե «Չվարթնոցի» ավիաուղիներում» ներդրումներ չկատարվեն, այն չի վերադառնի, փաստաբան Եւրազ Չախարյանը: Նա մի անգամ եւս ընդգծեց, որ «Արաւս-ավիան» չի միավորվել եւ չի միավորվելու ՀԱՌԻ-ի հետ: Իսկ Գյումրիի ավիաուղիները ՀԱՌԻ-ին միավորվել են եւ այս հունվարի 1-ից գործում են իրեն մեկ ծեռնարկություն:

Թե «Չվարթնոցի» բեռնահամալիրի համար հայտարարվող մրցույթներում մեր խորհրդակցական ընկերությունն է «Արթուր Անդրեւսնոց»: Սղախեն գարգացումներին հուսալով, որ միջազգային այս գործարքը չի ունենա նույն վստահավոր գարգացումները, ինչ Արմենիայի եւ Կոնյակի գործարանի դարազայում: Չախարյանը ներդրում են գործարքը, դառնում սեփականատեր կամ կառավարիչ, բայց այդպես էլ չեն իրականացնում խոստացված ներդրումային ծրագրերը: Կառավարությունը ղեկավարում է զգոն լինի, սեփական սխալներից եզակացություններ փողեւն ազնիվ փայլ է:

Ն. ՊԵՏՐՅԱՆ

հրավիրել ին ամանորյա հանդեսի: Միջոցառմանը բանկի աշխատակիցներից բացի ներկա էր մամոզաֆիայի կենտրոնի սեօրեն Նանիկ Օսկանյանը, որոնք երեխաներին տարատեսակ նվերներ էին տրել:

Միդլենդ Արմենիա բանկի հասարակայնության հետ կապերի եւ վարչական հարցերով կառավարիչ Գագիկ Գաստարյանից տեղեկացանք, որ բանկը բացում էր 1995-ի մարտից մինչ օրս դարձրեաբար հովանավորել է մանկասանը: Բանկի միջոցներով կառուցվել է մանկասան ջեռուցման համակարգը, եւ տարածվում են ննջասենյակներն ու խաղասենյակները: Երեխաների համար դարձրեաբար կազմակերպվում են արտագնա թիկնիկներ, որոնցով նրանք փոխառեա ընտանեկան ջեր

փոր եւ միջին թիկնիկ զարգացման ծրագրերի, երեւանում անցկացված ԱՊՀ երկրների կոնֆերանսի, Երեւանի-Երեւան տնտեսագիտության առիթով օդերայի Եւրոպա լուսավորության, անգլիախոսների միության հայաստանյան մրցույթի հաղթողներին Լոնդոն ծամփորդության մեկնելու, երեւանում կազմակերպված ոսկերիչների միջազգային կոնֆերանսի, ազատամարտիկների երեխաների համար տարատեսակ նվերների, Սղիսակի Արեւաշող գյուղի դպրոցի համար կառույթի եւ մի Եւրոպա այլ ծրագրերի համար:

Բանկը 79 երկրներում ունի մասնաճյուղեր, եւ յուրաքանչյուր երկրում բարեգործությունը նրա գործունեության մաս է կազմում:

Ա. Ս.

1999 թվականի նորամուտը

Մի կրակեմ դաշնակախարի վրա, նա նվազում է կարողացածի պես

Սկիզբը եղ 1
Հունվարի 20-ից կնեղովի ընտանեկան նոյասների համակարգը, 21 մլրդ 763,4 մլն դրամ կհասկացվի նոյասառու 230 հազար ընտանիներին, զուգահեռաբար 12 մլրդ զուտար կտրվի 70 հազար ընտանիներին միանվագ ամսական 1450 դրամ նոյասի վճարմանը ի փոխհատուցում էլեկտրաէներգիայի նոր սակագրի 1 կվտ.ժ.Ն 25 դրամ: Նեներ, որ հիշյալ 230 հազար ընտանիներին տեսությունը կվճարի Եւրոպա 7600 դրամ նոյաս: 1999 թ. առիթի 1-ից բյուջեային աշխատողների աշխատավարձը կաճի 20 տոկոսով, բազային կենսաթոշակը 30 տոկոսով: Եթե բացենք միայն վերջին փակագիծը, աղա կարծանագրենք, որ հայաստանյան կենսաթոշակառուներից սղախում է 660 դրամ հավելած 2200 դրամ խղճուկ բազային կենսաթոշակին: Ինչոպես բյուջեին հավանություն տալուց առաջ Եւրոպա Աժ սոցիալական, առողջապահության եւ ընտանիական նոյասից հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Գեղամ Ղարիբջանյանը «Սակայն, եթե հարցում անենք, աղա բոլոր նոյաս ստացողները նոյասների փոխարեն կնայնըներին աշխատանք»: Իսկ ֆինանսավարկային բյուջեային եւ տնտեսական հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Արմեն Եղիազարյանը մանրամասնեց «Չկա գործազրկության հետ կապված ոչ մի ծրագիր: 180.000 հազար դրամով հարցերի գործազրկից 17 հազար է 2800 դրամ նոյաս ստանում: Պա մոռացել է, բայց չէ որ նրանք

զնում են վերակրությունների, եւ դարձ չէ, թե ում կընտրեն»:
Կան գլուխը բազված է մոտալուս ընտրություններում
ԱՄՄ «Հանրապետություն» եւ կոմկուսի խմբակցությունները դեռ արտահայտվեցին բյուջեի ընդունված օրենքին, բայց վերաբերվեա ԱՄՄ խմբակցությունից դաշինքում միայն Արաւս Աղաղակն ասաց իր «ոչ»-ը, նրանք եւ կոմունիստները լեցին դաշինքը, իսկ «Հանրապետություն» արձանագրեց իր հերթական դրոշմությունը, ավելի ստույգ խմբակցության նախագահ Բաբկեն Արաւսյանը հասկացավ, որ իր ծայրին դաստաստ են անսալ լով 19 դրամամուտը Եւրոպա 50 անդամ ունեցող խմբակցությունից: Կամ զուգե նրանք առաջնորդվեցին վերնագիր դարձած այն ասույթով, որն ասաց Բաբկեն Արաւսյանը «Մի կրակեմ դաշնակախարի վրա, որովհետեւ նա նվազում է այնպես, ինչպես կարողանում է»:
Եվ «Հանրապետությունը» (իմա ԲՀԵ-ն) եւ ԱՄՄ-ն, Կոմկուսը բյուջեի արդեն գործող օրենքի ամենախոցելի կողմը համարեցին անբավարար սոցիալական ուղղվածությունը: Սեյրան Ավագյանը ԱՄՄ-ի կողմից առաջարկեց հակաճգնաժամային համաժողովը ծրագիր, նա փաստեց, որ Եւրոպա գլուխը թափված է փողափակության մեջ: «Այս խորհրդարանի այնքանի աղբը, նրա մեղսակցությունը մենք ունեցանք 1996 թ. փողափակման ցնցումները: Աղաղակ հնարա

վոր է այս փողափակման մրցույթում տնտեսություն անցնել եւ սոցիալական հարցեր լուծել»:
Հունվարի 25-ին կընդունվի ԲՀ նոր ընտրական օրենսգրքը երկրորդ ընթերցմամբ եւ ամբողջությամբ, իսկ դա կլինի «Երկրաղախի» նախագծի բարելավված տարբերակը, եւ ընտրական մարտավարը կսկսի իր առաջնորդ արեալը: Առաջին օրենսգրքի հունվարի 29-30 կայանալի «Հանրապետական» կուսակցության համագումարն է, որը դե յուրե կամրագրի «Երկրաղախի» փողափակմանցումը եւ դաշնակցության նախարար Վազգեն Արաւսյանի նոր կարգավիճակը եւ դերակատարումը:
Դաստիարակական բարեփոխումների փեռ դառնալը
Հունվարի 5-ին նախագահ Ռոբերտ Բոչարյանը, դեկլարավելով Ասիանադրության 95 հողվածի առաջին մասի 1ին կեսով հրամանագիր ստորագրեց «Վերանվելի եւ առաջին աշխարհի դաստիարակների նախագահներ եւ դասավորներ նախապես մասին» եւ այսօր ԲՀ կառավարության նիստերի մեծ դաշինքում կնախագահի դասավորների երդման արարողությունը Այստիսով, Հայաստանում ծեռնարկվեց եւստիճան նոր դասական համակարգ առաջին աշխարհի դաստիարակների վերանվելի: Վերանվելի եւ վճարելի Աղբընում դաստիարակության համակարգի բարեփոխումն է կարծում են նաեւ, ԼԳ, ԱԱ կառույցի, Իսկ 98-ից այս տարին ծառանգեց

դաժան բեռ չբացահայտված աղակախարայց սղախություններ, խոստացված եւ չկատարված խոստումներ: ԼԳ եւ ԱԱ նախարար Արթուր Արաւսյանը դեռ 97-ից խոստանում էր նվազագույնը Հանրապետության Ղարիբջանի սղախության բացահայտում, առաջխաղացում Արաւս Զուգրաբայանի, Հանրապետության Գալստյանի սղախությունների գործերով: Աժ մեղսագործ դաստիարակների ամենամիջինությունից զրկում: Բայց Արմեն Տեր-Ասիանյանի եւ նրա ենթադրյալ հանցակիցների ձերբակալությունը, ներքին գործերի նախկին հրամանատար Վահան Հարությունյանի հարցախնույթությունները, Վահան Միրադեղյանի որոշեա վկա դաստիարակություն կանչվել այդպես էլ զարգացում չունեցան: Այս ամենին գումարվեց դեկտեմբերի 10-ին դաստիարակության սղախությունների գծով փոխնախարար Վահան խորտոտու նրանախալ սղախությունը: Նախագահին կից փողափակման խորհուրդը հրադարակեց փողափակման գնահատական, բայց հասարակությունն իրավապահ մարմիններից է սղախում իրավական գնահատական:

ների եկամտաբերությունը եւս բոլոր գործեց հասնելով 70 տոկոս: Պրամի լողաղող փոխարժեքն արդեն անցել է 540-ի սահմանագիծը հասնելով 545-550 դրամ 1 դոլարի դիմաց: Չնոռանալ, որ բյուջեն հաճավարված է 543,3 դրամ 1 դոլարի դիմաց փոխարժեքով: Տեղեկ է միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունները ուսական ճգնաժամից դաստիարակելու Եւրոպա եւ վարկեր են առաջարկում, վարչապետ Արմեն Ղարիբջանը հունվարի առաջին Եւրոպա այցելեց Մոսկվա, բայց Հայաստանի ֆինանսական Եւրոպայում ծնեղ սառնամանիկ է խոստանում: Բյուջեի ընդունումից հետո «Ազգը» դիմեց Արմեն Ղարիբջանին կլիմակալի աղաղակ նրան դառնալ իր բյուջեի իրականացնող վարչապետ, թե՛ ըստ սղախ ավանդույթի բյուջեն ընդունվելուց հետո այն կիրառվի այլ վարչապետ: Հասկալապեա որ աղբընում ընտրություններ են: Արմեն Ղարիբջանը սառնամարտներ դաստիարակեց «Ես այն վարչապետն եմ, որ դաստիարակեմ իրականացնել այս բյուջեն»:
Ըստ արեւելյան տարեգրության դեռ դեղին վագրի տարին է ցնցումային եւ աղետաբեր, դժբախտ դաստիարակ հունվարի 4-ին գողվեց Ռոբերտ Բոչարյանի եղբայրը Վալերի Բոչարյանը: Հանրապետության նախագահին ցավակցական հեռագրեր հղեցին Հրանտիայի նախագահը ԱՊ եւ ԱՊՀ Եւրոպա այլ տեսությունների դեկլարացիան, հայտնի դեմքեր:
Ավելի հանգիստ Եւրոպա կազմակերպելու 16 ից

«**Լ**իսեռասուրճայա գագե-
սայի» սեփական թղթա-
կաղի իմ աշխատանք-
նայում կայացավ հանդիպում Ար-
ցախից եկած մի երիտասարդի հետ:
«Վալերի Քոչարյան», ներկայացավ
մարզկի կազմվածով զոհ: Ար-
ցախյան փորձելով թափանցել Երե-
վան, նա խնդրեց ծանոթանալ իր
դասավանդներին: Ամբողջ կյանքում
չեմ սիրել այդ գործը: Բայց այդ, այս-
պես ասած, սկսեցի գրողը Երե-
վանում: Երբ լայն ժողով, քիչնեղ ու-
սեր, հզոր երկզուխ մկաններ, ջրուս
ծեռեր, բարի եւ փոքրիկ կնոջված
այլեր: Չենց նա ներկայությամբ սկ-
սեցի թերթի սե թղթադասակում
գրված ծեռագիրը: Չեմ հիշում, թե
նրան ինչ խորհուրդներ սվեցի: Թե-
րեւս առաջարկեցի ավանդական
դեղատոմսը: «Գրել, գրել եւ գրել» եւ
ուղարկել Տարբեր հրատարակու-
թյուններ, ինչպես դա անում է Ջեյ
Լոնդոնը: Ես Երեւանում եմ այդ խոր-
հուրդը չալիս, ընդստին մեջբերելով
դասական գրողի հրատարակած
կերտումը, որը, դիմելով ինձ իրեն.

է քող փոքր լինի»:
Որքան էլ ծակասագիրը հեռագ-
րում էր չարաբաստիկ օրը, նա, այ-
նուամենայնիվ, եկավ:
Եվ, այնուամենայնիվ, նա բախ-
տը բերեց այնքանով, որ այդ օրը Ասե-
փանակների նկարագրի հիվանդա-
նոցում ներկա էին հմուտ անստե-
զիտոզներ եւ Երեւանից եկած երկու
վնասվածքաբաններ: Չենց նրան էլ
փրկեցին նա կյանքը: Բայց միայն
կյանքը: Վերջը Երեւանում էր: Սեկակ-
թարում նա գրվեց աջ ձեռքով,
ձախ ձեռքի մասնակցով, աջ աչքով:
Ստացավ աջ ազդրի անշափ բարդ
բաց կոսոված, մկանների իսկայա-
կան վնասվածք, ձախ սուրճի ան-
դամալուծություն: Երկու ոտներում
հայտնվեց մոտ հարյուր բեկոր:
Յոթ ժամ Երեւանի եւ վիրահա-
սարանում էի, այնքան էլ չի ավասա-
լով, թե վնասվածքաբաններին կհա-
ջողվի փրկել աջ ոտը: Բժեկի հիշ-
ողությունս գործի դնելով, փորձում
էի օգնել ինձ ինձ, մտածելով, որ
այդ նկարագրում փոքր էլեկտրաբարձ-
չից ստացվող դոզային լույսի շակ

վիճակի ողջ ողբերգականությունը
եւ որդես արցախյան հասկանում է,
որ ինձ ուրիշ ընտրություն չունի, բա-
ցի սեփական կյանքի համար լայ-
նար շարունակություն եւ նախան-
«ինը» հաշիվը վեր կենալուց:
Չգիտեմ, թե որդես գրող ինչու-
սին կլինի նա ծակասագիրը, բայց
հաստատ գիտեմ, որ զինվորի եւ ֆի-
զայու ծակասագիրը հաջողվել է:
Ի տարբերություն իր բազմաթիվ
հայրենակիցների, Վալերիի դարա-
բաղյան Երեւանում առաջին իսկ օ-
րերից ընթացեց եւ իր համար հաս-
տատ տարեց, որ համահավաքե-
րով Արցախը չես փրկի: Նա հասկա-
ցավ, որ Կարեի դաստարածումը ան-
դաման վերածվելու է իսկական
դաստարածի: Իսկ դաստարածը
լուրջ բան է: Այնքան արյուն է հեղ-
վում: Պատերազմում վնասվում է հայ-
րենի ծակասագիրը, հանում որի
նա զավակներն իրենց կյանքն են
զոհում: Պատերազմում վայր ընկնե-
լով, զավակները վեր են կենում
նախան «ինը» հաշիվը:

Նա խնդրեց, որ մայրը մեզ առան-
ծին թողնի: Տիկին էմման խոր հա-
ռաչելով ուսերին գցեց գուր քրոջ
Երեւանում էր: Նա նկարագրեց
Ես անընդհատ ջանում էին ձգ-
գել խոսակցությունը, որի համար
Վալերին ինձ հիվանդանոց էր հրա-
վել: Գուցակում էի, թե ինչի մա-
սին է խոսելու: Գիտեի, որ վերջին
(իսկ հիմա արդեն նախավերջին)
վիրահատությունը չէր արդարացրել
վիրահատությունը եւ հենց Վալերիի
անկնկալիները: Իսկ դա նշանակում
էր, որ ստացվում են ես մի Երեւան
վիրահատական միջամտություններ,
չիտեմ, որ գրեթե ամեն Երեւան
մարմնից դուրս էին գալիս թափա-
ռող բեկորները, ամեն անգամ դժ-
խային ցավեր դաստարածում:
- Ես հոգնել եմ, ցածրաձայն ար-
տաբերը Վալերին:
- Ես եզր հասկանում եմ:
- Դուր է ինձ օգնել ինձ: Անհնար
է դիմանալ այս տառադաններին,
մասնավորապես երբ գիտակցում ես, որ
դրան անվերջանալի են, եւ անսահ-
ման երկար թունելի մայրին լույս չի

մասին, գրեթե արդարացնելով
նրան: Ավելի ծիծեռ, հասկանում էի
նրան, բայց չէի արդարացնում: Չէ՛
որ մահավախը զամված է ոչ թե
սուկ 14 վիրահատություն տարած
մարդ: Ոչ թե սուկ մի մարդ, որը դեռ
40 տարեկան էլ չկա եւ որի զավակ-
ները դեռ դողոց են հաճախում:
Գամված է երե չառնեմ չորս դասե-
րի մեջ զնդանված է մի մարդ, որն
ամբողջ կյանքում արհամարհել էր
հանգիստը: Նա ծամփորդում էր Ջեյ
Լոնդոնի նման եւ կրեոս ոտքող էր
Չեմհիզուելի նման: Նա ստեղծած
դաստարածիցները ոչնչացնում էին
հակառակորդի կամուրջներն ու
նազանակն օրյեկները, ի չի
դարձնելով թեմանու չարագույժ դի-
սավորությունները: Նա երկվայ
մարզիկ էր: Պրոֆեսիոնալի նման
զբաղվում էր ստորյա լողով, սուզ-
վում մինչեւ 15 մ: Բնույթով, ինչպես
ասում են, արկածախնդիր մարդ էր:
Սիրում, կամ ինչպես ինձ էր արտա-
հայտվում, հարգում էր ռիսկը: Իր հա-
մար անդամալուծություն էր համարում
որից առանց վարագի կամ այծյա-

Վեր կաց նախան «ինը» հաշիվը

Վալերի Քոչարյանի «Աշխարհակալությունս հայս» գրքի վերջաբանը

սեփական ստեղծագործության մա-
սին ասում էր: «Արդյո՞ գո՞հ ես դա-
նից, խստադատանք արվեստագե-
ս: Գո՞հ ես: Դե, ուրեմն քող ամբողջ
հայրենիք: Չիտեցի որդեգրվել մեջ
վորվել է ոչ միայն ինձը բարի այլե-
րով երիտասարդը, այլեւ, չեմ թափ-
նի, սե թղթադասակը:

Տոներից դեռես բավական առաջ էր,
որ մեր թերթի ամենահավասարիժ
հեղինակներից Չորի Բալայա-
նի հետ «դավադրում էի» մի թղթակցու-
թյուն տղեի Վալերի Քոչարյանի «օղա-
յին» սխարմների մա-
սին: Չորի՞ տեղեկացրել էր մեզ նոր
զնված «օղանակի» ու դաստարածող
թղթակցի մասին: Բայց, ա-
վա՞ղ, մահն էր, հունվարի 4-ի, դավադ-
րի դարձնելով արցախյան ազատագր-
չի հերոսի կյան-
քի այս եւ առաջիկա համարում դասնում
է նա սխարլի կյանքի, անօրինակ
կամի ուժի, հայրենասի-
րության եւ ողբերգական մահվան
մասին:

Մեր կողմին է ինձը: Գավրիլի Իլիգա-
րովը: Բանգի կիրառում էին Իլիգա-
րովի սարը:
Չաջող օրը գիտակցության գա-
լով, վիրավորը բավական արագ
զնախասեց իրավիճակը: Նա խոստ-
վանց. «Երբ երեկ մեկնեայով ինձ
սանում էին, ինձ ինձ որոնեցի, եթե
ոտս անդամահասեն, ապա վերջ
կան կյանքս»: Եվ ավելացրեց, ջա-
նալով հեզանական երանգ չալ.
«Թեեւ ամենից Երեւանում է աջ
այլիս կորուսել: Ես միտք դրանով էի
նշան բռնում»:
Երեւանի վնասվածքաբանության
եւ օրթոթեղիայի ինստիտուտում
դասը պեց, որ բարձր չէ նաեւ ձախ
ոտի վիճակը բացակայում է զգա-
ցողությունը, չկան Երեւանում նշան-
ներ: Պատերազմը բարդ է: Բեկորների
մեծ քանակությունը կարող է խզել
նյարդը: Ես նրան խորհուրդ սվեցի
ավելի Երեւանում աջ ոտնաթաթը,
այդ դեպում նյարդային ազդակնե-
րը կհաղորդվեն նաեւ անդամալուծ-
ված ձախ ոտին: Այդ փորձերից
նրան բացահայտել, թե օրգանիզմում
այդ ամենն ինչպես է սեղի ունե-
նում: Վալերին ինձ լուր էր անբա-
խույց ու Երեւանում, բայց զգում
էի, որ մտածում է ինչ-որ ուրիշ բանի
մասին: Եվ ի վերջո անտղաստիկո-
րեն խոսեց իր ծեռագրի եւ սե թղ-
թադասակի մասին: Կոստանցի, որ
դա մասին վերհիշել է ոչ դասա-
հարա, որ ծեռագրում բոս երեւու-
թիւն ինչ-որ բան հիշեցնում է այն
միտքը, թե ինչպես մի վերջույթին
ուղղված նյարդային ազդակները
ինքնաբերաբար տարածվում են մյու-
սում: Երեւանում դասը պեց, որ չեմ
սխալվել: Սեփականակերից վերա-
դառնալիս ինձնաբիտում ես բացե-
ցի սե թղթադասակը եւ սկսեցի
թերթի ծեռագիրը: Կարողում էի եւ
Վալերիս չէի հավանում: «Նկատված
է, որ երբ մարզիկը մարզում է միայն
աջ ձեռքը, զբաղվելով, ասենք, գնդի
հրման վարժություններով, գրեթե
չգործող ձախ ձեռքի վրա նույնպես
աջի նման զարգանում է երկզուխ
մկանը»: Պատերազմներից մեկի հե-
րուր դա ասում էր իր գրուցակցին:
Սա ասում եմ այն դաստարածով, որ
հեղինակը որդես Պրոֆեսիոնալ
զինվորական, դաստարածող ուսյալ
մարդ, գիտակցում է սեփական իրա-

բեւում: Ինձ ինձ զնդակահարել
չեմ կարող ծեռեր չունեմ: Թույն է
հարկավոր:
- Լավ, եզ համար թույն կծարեմ:
Երեւան է, չգիտեմ, թե որտեղից եմ վեր-
ցնելու, բայց ցանկությունս դեռում
կարելի է ինչ-որ բան մտածել:
Ես դիտարկում խոսում էի հան-
գիս եւ նույնիսկ մի ֆիլ աշխույժ:
- Դուր կարծես հեզում եմ, ա-
սաց նա եւ Երեւան դեռի դասը:
- Բնավ էլ չեմ հեզում: Պարզա-
պես սեսում եմ, որ դու ինձ արդեն
ամեն ինչ որոնել ես: Իմ խորհուրդ-
ների կարիք չես զգում: Պատերազմ
եւ ծեռամուխ լինել «գործին»: Ու-
սի չեմ ուզում եզ հետ վիճարանել:
Երեւան արդեն մտածել ես, թե ինչ կլի-
նի մորը հետ, Ին թիւիկ Արցախյան
հետ, որը նման է չեխոսյան նվիրյա-
լի, այսօր Արցախի խրատներում
իրենց արյունը հեղող ընկերներից
եւ վերջապես եղբորը հետ, որն այս
ծանր օրերին այնքան մեծ բեռ է
վերցրել իր ուսերին: Ես դարձապես
կուզեմայի, որ դու ինձը բնորոշես Ին
ցանկությունը: Չէ՛ որ եթե ես անվա-
նեն դավաճանություն, դու կվիրա-
վորվես:
- Կվիրավորվեմ: Ես երկար եմ
մտածել: Սա դավաճանություն չէ:
- Ես չեմ խոսում դավաճանու-
թյան մասին: Ես խոսում եմ դավա-
ճանական ցանկության մասին:
Թեեւ իրավացի ես, այստեղ մեծ տար-
բերություն չկա:
Ես չի ուզում Երեւանել սկա-
ված խոսակցությունը: Մոտենալով
դասը, կանչեցի տիկին էմմային:
- Սեն ավարտեցիմ մեր զրույցը:
Ազնվորեն ասած, նա եզ, տիկին էմ-
մա, նույնպես կարող էր թույլատրել
լսել մեզ: Սեն նա հետ խոսում էին
իր աղագա գրի ծակասագրի մա-
սին: Վալերին զսնում է, որ դեռ է
ստացել, Բանգի ծեռագրում գրեթե ոչ
չինչ չկա Դարաբաղի մասին: Բոլոր
դասավածները գրված են դեռ դաս-
տարածից առաջ: Իսկ նա Երեւան
մահավախում էր ունի Արցախի,
հասկապես այսօրվա Արցախի վե-
րաբերյալ: Չենց այդ մասին էլ խո-
սում էի նա հետ:
Ես գիտեի, որ մայրն ամեն ինչ գու-
ցակել էր:
Ես մեկնեայով տուն էի գնում եւ
ճանադարհին մտածում Վալերիի

մի վերադառնալը: Մի անգամ ընկե-
րողը «մարտահրավեր նետելով», նա
հետ բարձրացավ զառիթափ ժայռի
կասարը, որտեղից, ինչպես Երեւան
դարձվեց, վերադարձի ծամվա
չկար: Իսկ զառաքին կանգնելու
սեղ գրեթե չկար: Մի Բանգի ժամ դի-
մացան ուղեղիկիս անելով, մինչեւ
որ հակառակ կողմից օգնության ե-
կած ընկերները նրանց հասցրին
դարձի ծայրը: Եվ այդ ամբողջ
ծամանակամիջոցում, ինչպես ինձ
դասնեց նա ընկերը, Վալերին նրան
հանգստացնում էր անկողններով,
փարսեցնելով խուճաղի ու վախը:
Մարդ-սնդիկ էր, մարդ-դիակ:
Եվ հանկարծ մեկուսացում: Ես
որում, ոչ թե մեկ կամ երկու օրով:
Այնպես որ, չարդարացնելով, ես
հասկանում էի նրան: Բայց հավա-
սում էի, որ հիմա իր դավաճանական
այդ մտքից նա ինձը կհրաժարվի: Ի-
րոք, մի առիթով ինձ ասել էր, որ չէր
ուզեմ գիրքը հրատարակել այդ
սեղով: Բանգի հիմա, երբ ոչ թե սո-
վորական, այլ հայրենական դաս-
տարած է մղվում, չի կարելի լույս ըն-
ծայել մի գիրք, որտեղ կարծես թե ոչ
չինչ չկա Դարաբաղի մասին:
Կարծում եմ, այդ գրում Դարաբա-
ղի մասին կա այն ամենը, ինչ հար-
կավոր է: Դա նախ եւ առաջ ինձը
հեղինակն է: Այդ երիտասարդը: Որը
բուն Արցախի նման կարողացել է
հաղթահարել իրեն: Ես նա հիվան-
դասենյակ էի սանում վիրավորների,
որով կորցրել էին կամոն ու ոգին:
Եվ մտադես նրան Վալերիի մոտից
հեռանում էին մի սեսակ էլեկտրա-
կանացած: Վալերին մարտիկների
ոգի էր ներոնում:
Իսկ վերջերս նա, սովորելով ար-
դեն սեղաբարձվել հեռակներով, մե-
կենայով Բանգի հասավ եւ բարձա-
ցավ երկրորդ հարկում զսնվող իմ
աշխատանքայնայն: Անակնկալի ե-
կած ես Բանգի: Սեն գրկախառն-
վեցիմ: Եվ արդեն այդ ժամանակ
ինձ ինձ մտածեցի, որ դիտում եմ
նկատուի ենթարկված բոնցամար-
տիկ, որը մարզական բեկորային
բուր օրեններին հակառակ ոտի է
կանգնել նախան «ինը» հաշիվը:
Ես վստահ էի, որ այդ մարդու հետ
մեմ անդաման կլինեմ Արցախի
խրամասներում: Նա հարկավոր է մեր
զոհներին, որոնց, եթե խորը մա-
ծեմ, հեռվում է աշխարհը, եւ որոնք
վնասված են մեր ժողովրդի ներկա եւ
աղագա ծակասագիրը: Մտածեցի
նաեւ, որ նրանց գործնականում ու ոգով
միայն կարող են վերածնել Դայա-
սանը:

Միջոցառում նվիրված Փարազանովի 75-ամյակին

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ՅՈՒՆԻՄԱՐ, ԱՌՅԱՆ ՏԱՄԱՆ: Գունվարի 9-ին ՈՂ մայրաքաղաքում տեղի ունեցավ հանդիսավոր երեկո նվիրված հայ աշխարհաօջակ կինոռեժիսոր Փարազանովի ծննդյան 75-ամյակին:

Երեկոյն Մարիամ Կորնեևան ընթերցվեցին Չայասանի կինեմատոգրաֆիստների միության նախագահ Սերգեյ Իսրայելյանի և Տազանկա Բասրոնի զխալվոր երեկոյն Յուրի Լյուբիմովի հեռագրերը:

Հակոբ Չոլախյանը ծնվել է 1948 թ-ին, Սիբիրի հայաբնակ Քեսաղի շրջանի Կարաբուրան գյուղում: Երջանում առ այսօր իր ուրույն կենցաղով ու բարբառով ապրում է հայկական մի հավաքականություն, որի համադարձակ ուսումնասիրողն այսօր միայն Հակոբ Չոլախյանն է: Հայրը Աբրահամ Չոլախյանը (ծանոթ թաք Աբրահամ մականունով), ծանոթ վրիժառու էր. նրա զննակից դիտարկում էր 30-ական թթ. շրջանի հայության դասակարգը դարձած, բուրժուական Մուսեղի գյուղի սանուստր Փելքի Չավուրը:

Հակոբ Չոլախյանի ուսումնասիրությունների կենտրոնում միշտ էլ գտնվել է հայրենի շրջանի բարբառը, որի հնչույթաբանության ուսումնասիրությունը եղել է բանֆակի իր ավարածառի թեման: Հետագայում Չոլախյանն ավելի է խորացել այս ինչ ուսումնասիրված բարբառի հետազոտման մեջ, որի մասին էլ եղավ «Քեսաղի բարբառը» 370 էջանոց

սանկարներ, ազգագրական նշանակության իրերի գծանկարներ, ծանոթագրությունների և օգտագործված աղբյուրների բաժիններ և այլն: Դրանի հայ ազգագրության, բանահյուսության, բարբառագիտության և ընդհանուր վերջրած՝ բնօրրանագիտության մեջ աղա՛հով տեղ գրավելու իրավունք են սվել հեղինակին: Հարի երրորդ հատորը համարյա դասրաս է հրատարակության:

Վաստակաշատ մտավորականը՝ Հակոբ Չոլախյան

Հակոբյան արդեն Խառոզ դար աշխատում է ստեղծագործում է մի համեմատական Հակոբ Չոլախյանը. որի հիսնամյակը լրացավ անցյալ տարի: Ազգագրագետ, բանահավաք, բարբառագետ, հայ դրոշմի դաստիարակ ուսումնասիրող, մանկավարժ, գրականագետ... Ահա ոչ լրիվ ցանկը Չոլախյան անհատի բնորոշ գործունեության:

ան են եկել շատ փոքր տարիներ: Տակավին դասանի, նա շրջել է հայրենի գավառակի գյուղերը՝ գրի առնելով բանահյուսական նյութեր: Դրանց մի մասը 60-ական թթ. վերջին լույս է տեսել Բեյրութի «Ահեկան» գրական դարբերաթերթում: Խմբագիրը լիբանանահայ ծանոթ մտավորական Գրիգոր Հախիմյանը, իրախուսել է երիտասարդ բանահավաքի աշխատանքը և անեն կերտ աջակցել նրան: 1969-1970 տարեթվերին Չոլախյանը հեծեցել է Բեյրութի Հայկազյան Կոլեջի հայագիտական դասընթացներին, իսկ 1970 թ. անցել է հայրենի, ուր 1975 թ. գերազանցով ավարտել է Երևանի Պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետը: 1975 թ. վերադառնում է Բեյրութ, ուր արդեն սկսվել էր Կադաֆալիական դասընթացը: 1975-76 ուսումնական տարին դասավանդում է Բեյրութի ՀԲԸՄ-ի «Երվանդ Դեմիրճյան» վարժարանում: Պատերազմի օրերը ահագնացող կրակը նրան ստիպում է անցնել Հայեղ, ուր 1976 թ. առ այսօր տանում է մանկավարժական թեղուն գործունեություն՝ հայոց լեզու և գրականություն դասավանդելով տեղի Քարեն Յեփիլե ազգային ծեմարանում, Միխայելյանների վարժարանում, վերջինիս ու ծեմարանի հայագիտական կուրսերում:

մեկնագիր գրի հրատարակումը 1986 թ-ին Հայեղում, քիչել Թորոս Թորանյանի հրատարակությամբ և Լեսաղի Երջանիկ Կարդույանի օժանդակությամբ:

Չոլախյանը հավաքել է նաև Հայեղում հաստատված Արեւմտահայաստանից, Կիլիկիայից և այլ վայրերից գաղթական հայերի բանահյուսության նյութեր, որոնց մի փոքրիկ մասն է ամփոփված «Միջգավառական անեկոտներ» գրույկում՝ հրատարակված 80-ական թթ-ի վերջին Հայեղում:

1988 թ. վերսկսված արցախյան համաժողովրդական բարձունը հորձանուսի մեջ առավ նաև երիտասարդ ազգագրագետ-բանահավաքին: Չոլախյանը ուսումնասիրեց արցախյան ազգագրությունը՝ բանաստեղծությունը: Ուսումնասիրությունը «Արցախեան հայ գրականությունը այսօր», խորագրով դասախոսությամբ ներկայացվեց հայեղահայ հանրությանը 5 աղիլի 1989-ին, Հայեղի Համազգայինի «Լիկոլ Աղբալյան» մեակուրային տան մեջ: Հաջորդ տարի այն հրատարակվեց Հայեղում 80 փոխադրվալ էջերով մի գրույկով, որը կրում է «Արցախեան իննամասնյան բանաստեղծությունը» անունը:

1995 թ. Հակոբ Չոլախյանը հրատարակ է հանում կոթողային աշխատանքներ Դրանցից առաջինը «Քեսաղ» մասենաբան է, որի երկու հատորները լույս են տեսել Հայեղում առաջինը 1995 թ., երկրորդը 1998-ին՝ Լախասեղված է արի երրորդ, հավանաբար նաև չորրորդ հատորների հրատարակությունը: Այս բարեկարգել է ասել, Քեսաղի շրջանի մասին հանրագիտարան է 570 մեծաղի էջանոց առաջին հատորում հեղինակը ներկայացնում է շրջանի տեղագրությունը, բնակավայրերը, բնակչությունը, դաստիարակությունը և սենսությունը, 566 էջանոց երկրորդ հատորում ազգագրությունն ու բանահյուսությունը: Հատորներն ընդգրկում են բացառիկ լու-

նոց հատորը լույս է տեսել 1997 թ. ամառը՝ հիսնամյակի տոնակատարության նախօրյակին Հայեղում: Առավել կարեւոր են հատոր առաջին երկու բաժինները, որոնք ծավալի կենսից ավելին են գրավում: Այդ բաժիններում ընթերցողը կհանդիպի շատ արժեքավոր տեղեկությունների հայեղահայ նորոյա գաղութի կազմակերպման և սիրիահայ դրոշմի դաստիարակ մասին:

Հակոբ Չոլախյանը հրատարակության դաստիարակ ունի մի այլ աշխատություն՝ «Սիբիրահայ դրոշմի դաստիարակ» Խառահատր բարե, ուր ներկայացված է վերջին յոսու դարերում սիրիահայ բուրջ 400 դրոշմների դաստիարակը: Այն ստատում է իր հրատարակիչ-մեկենասին: Անխոնը բանասերի ուսումնասիրությունների նորագույն թեման է Հյուսիսային Սիբիրայում հաստատված հայ գաղթականների դաստիարակը: Չոլախյանը ծնել է թերեւ բացառիկ արիվային նյութեր, որոնց հետազոտման է լծված վերջին ամիսներին:

Բացի վերոհիշյալներից, Հ. Չոլախյանի գրիին է դասկանում Սիբիրի ազգային վարժարաններում դասավանդվող հինգ դասագրքերի բարե, որը նա գրել է Բերիոն թեմի ազգ. առաջնորդարանի ուսումնական խորհրդի խնդրանով: Այդ դասագրքերով է դասավանդվում հայոց լեզուն նաև մի Բանի այլ գաղթօջախների դրոշմներում:

Հակոբ Չոլախյանը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ազգային-ազգագրական արժեք ներկայացնող ամենատարբեր նյութերի կազմմանն ու կորստից փրկելուն: Այս գործում նրան օգնել ու օգնում են նույն գործի նվիրյալ նա աակերներն ու համագյուղացիները: Եւ կազմակերպում է նաև այդ նյութերի ցուցահանդես՝ դրանց արժեքի նկատմամբ հայ հասարակության մեջ ուշադրություն ստեղծելու նպատակով: Բացի 1978 թ. գարնանը կազմակերպված հայեղահայ մամուլի վերահիշյալ ցուցահանդեսից, Հ. Չոլախյանը նախաձեռնել, կազմակերպել ու իրագործել է Եւ երկու հեծաբրական ցուցահանդեսներ՝ Քեսաղի ազգագրական իրերի ցուցահանդեսը 1979 թ-ի ամառը Քեսաղում, և Սիբիրի դրոշմի դաստիարակը նվիրված ցուցահանդեսը ծեմարանի «Տիգրանեան» սրահում 1987 թ. փետրվարի 26-ին:

Հ. Չոլախյանը կատարել է նաև մի բարե հեղինակների գրերի ու դարբերական մամուլի խմբագրական աշխատանքներ: Եւ առաջին խմբագիրն է 1963 թ. հետ Սիբիրայում դեպակնորեն արձանված առաջին հայերեն դարբերականի Բերիոն թեմի առաջնորդարանի «Դարբերաթերթի» 1976 թ. մինչել օր նա վերահակիլ խմբագիրն է ծեմարանի աակերական «Ծիլեր» դարբերականի, որը ուսումնական տարում լույս է տեսնում երկու անգամ:

Երեկոյն ներածական խոսով բացեց «Խանձուկի տուն» կինոտարիի ճնթեն Ռասիմ Դադարաղեն, որը Փարազանովին անվանեց 20-րդ դարի Մայաթ-Նովա: Ելույթ ունեցան բանաստեղծ Միխայիլ Պուզնիկը, Փարազանովի գարնիկ կինոռեժիսոր Գարիկ Փարազանովը, գրող, հրատարակախոս, լուսանկարիչ Յուրի Ռոսը, կինոռեժիսոր Լեւոն Գրիգորյանը, Մոսկվայի Գրողների միության Խառուղար Ալբերտ Օհանյանը և այլք: Երևանի Փարազանովի տուն-թանգարանի կողմից ելույթ ու-

կինոգետ Կարեն Բաղդասարովը հայտնեց, որ Փարազանովին նվիրված միջոցառումներ են անցկացվում նաև Կիեւում, Թբիլիսիում, Երևանում, Փարիզի «Պոմիդոլու» կենտրոնում, ԱՄՆ-ում: Վերջում ցուցադրվեցին Ռոման Բալայանի «20-րոտե Փարազանովի հետ» կինոնկարը, Փարազանովի «Աւուղ Դարիթ» և «Նոան գույնը» ֆիլմերը: Հոբեյանական օրերին ռուսասանյան հեռուստաալիներով կազմակերպված էր Փարազանովի բուր ֆիլմերի ցուցադրումը:

20 հազար մանուկներ մասնակցեցին Վեհափառի հովանավորությամբ կազմակերպված հանդեսներին

Նորին Սրբություն Ամենայն հայոց Գարեգին Ա կաթողիկոսի օրհնությամբ և հովանավորությամբ հունվարի 3-10-ին Երևանի Արամ Խաչատրյանի համերգասրահում կազմակերպված Ամանորի և Ս. ԾՃՆ-դյան տոնական հանդեսներին մասնակցեցին և նվերներ ու աղոթագրեր ստացան բուրջ 20 հազար մանուկներ: Հանդեսների ընթացքում, որոնք տեղի էին ունեւում օրը երկու անգամ, Մայր Աթոռի միաբանները ներկաներին հարողում էին Վեհափառ Հայրադեանի բարեմաղթությունն ու շնորհակալանքը:

Ճացնում էին փոքրիկ երգիչներն ու դարողները Հայ Առաքելական եկեղեցու Քրիստոնեական դաստիարակության և Բարոյության կենտրոնի մանկական երգախումբն ու ջութակահարների համույթը, Արարայան Հայրադեանի համույթը, «Ամանուլն», «Շողակաթ» երգախումբերը, հայորդյաց տների երաժեշտական խմբերը, «Արձաթե բանալի», «Վաղորդյան կաթիլներ», «Աստղիկներ», «Հրաւ» դարախումբերը, տիկնիկային թատրոնի դերասանները և ուրիշներ:

Մամուրյա տոնական հանդեսների կազմակերպմանը աջակցել էին Հայ Առաքելական եկեղեցու Քրիստոնեական դաստիարակության և Բարոյության կենտրոնը և Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը, ինչույն նաև ՀՀ մեակուրի նախարարությունը:

Մամուրյա տոնական հանդեսների կազմակերպմանը աջակցել էին Հայ Առաքելական եկեղեցու Քրիստոնեական դաստիարակության և Բարոյության կենտրոնը և Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը, ինչույն նաև ՀՀ մեակուրի նախարարությունը:

Մշակույթի մի նոր օջախ էջանում

Տարեմուսի օրերին էջանումի արվեստներ հասարակությունը նոր նվեր ստացավ: Բաղախադեանի նախաձեռնությամբ Բաղախ կենտրոնում բացվեց ընդարձակ, իր բուր հարմարություններով արվեստի սրահ, որտեղ կբացվեն բազմաթուրյա ցուցահանդեսներ, կանցկացվեն գրերի նկարչություններ, հանդիպումներ արվեստի տարբեր ճյուղերի գործիչների հետ, համերգներ կազմակերպվեն և մեակուրային այլ միջոցառումներ:

Քրիստոնեության 1700-ամյակին նվիրված ցուցահանդեսից հետո այստեղ օրեր տեղի ունեցավ հանդիպում բանաստեղծ Վաչագան Հովհաննիսյանի հետ «Մեակուր» միացյալ ճնթենության փոխնթեն է դուարդ Սիրգոյանի ներածական խոսովցից հետո բանաստեղծի ստեղծագործության մասին խոսով ասացին

ԸՆԽՍՍ

Գագիկ Հովհաննիսյանը՝ աշխարհի չեմպիոն

Հայաստանի ներկայացուցիչը հաղթեց սիրող շախմատիստների համաշխարհային առաջնությունում

Անգլիայի Հասինգս քաղաքում ավարտված սիրող շախմատիստների համաշխարհային առաջնությունում խոսրոագույն հաջողության հասավ հայ շախմատիստը մեկնաբան ՖԻԴԵ-ի եվրոպական 5-րդ գոտու նախագահ 51-ամյա Գագիկ Հովհաննիսյանը, որը նվաճեց աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը: «Ազգի» մարզական մեկնաբան Ռազմիկ Ավագյանը Հասինգսի հետ ունեցած հեռախոսազրույցում միջազգային կարգի մրցավար Սոյուառս Ռուբենից տեղեկացավ մրցաբարի որոշ մանրամասների մասին:

Առաջնությանը մասնակցում էին երկրագնդի չորս աշխարհամասեր ներկայացնող 47 շախմատիստներ: Պայման ընթանում էր բավարարական մրցակարգով, 10 տուրով: Հովհաննիսյանն ամբողջ մրցաշարածրությունում ընթանում էր առաջատարների խմբում, իսկ 8-րդ տուրից սկսած միանձնյա էր գլխավորում աղյուսակը: Նրան հետադուրում էր մասնակիցների մի մեծ խումբ:

Վերջին տուրից առաջ Հայաստանի ներկայացուցիչն ուներ 7 միավոր, նրանից կեսական միավորով ետ էին մնում հինգ շախմատիստներ անգլիացիներ Սերսը, Դը Կոսասն, Սկամարոնյան, դանիացի Էրիկսենը եւ ուզբեկստանցի Կայումովը:

Առաջին մրցանակի բախտը որովհետև Հովհաննիսյան-Սերսը դարձավ շախմատիստ, որը տեղեկացվեց ժամ եւ ավարտվեց վերջինը մրցաբարում: Ե-

Գագիկ Հովհաննիսյանը հասավ մեծ առավելության եւ ուժի դիրքերից հաճություն կնքեց, Իսկ ու ոչ ոքին նրա համար

առաջնություն էր աշխարհի չեմպիոնի կոչումը:

Հովհաննիսյանն ընդհանուր առմամբ տարածվեց հաղթանակ, երեք դարձավ ավարտեց ոչ ոքի, կրեց միայն մեկ դարձություն եւ 10 հնարավորից վասակեց 7,5 միավոր:

Առաջնության փակման հանդիսավոր արարողության ժամանակ Գագիկ Հովհաննիսյանին հանձնվեց աշխարհի չեմպիոնի ոսկե մեդալը եւ գավաթը: Մրցումների կազմակերպության համաձայն, չեմպիոնին միանգամից շնորհվում է նաեւ ՖԻԴԵ-ի վարձույթի կոչում:

«Արժան» բաժին հասավ դանիացի Դան Էրիկսենին, իսկ «բոնգ» անգլիացի Պիտեր Սերսին:

Հաջող հանդես եկավ նաեւ Հայաստանի մյուս ներկայացուցիչը ՖԻԴԵ-ի փոխնախագահ Վանիկ Զախարյանը: Նա վասակեց 6,5 միավոր եւ բաժանեց 6-րդ տեղը:

ՖՈՒՏԲՈՒԼ

Ռուսաստանի հավաքականը կգլխավորի Օլեգ Ռոմանցեւը

Երկրի հավաքականի գլխավոր մարզչի դերումից ազատված Անատոլի Բիբոլովից կփոխարինի Օլեգ Ռոմանցեւը: Դա դարձավ դարձավ անցյալ տարվա դեկտեմբերի վերջին, երբ տեղի ունեցավ Ռուսաստանի ֆուտբոլային միության գործադիր կոմիտեի նիստը:

Նախ մարզական խորհրդի նիստում մի քանի թեկնածուներից որոշվեցին երկուսը: Սուսկվայի

«Մոսկովի» գլխավոր մարզիչ Օլեգ Ռոմանցեւը 13 ծայր ստացավ, վերջինից ավելի «Ալանիայի» գլխավոր մարզիչ Վալերի Գագանը: 9 ՌՖՄ-ի գործադիր նիստում Ռուսաստանի հավաքականի գլխավոր մարզիչի միաձայն ընտրվեց Ռոմանցեւը:

Նշենք, որ նա համատեղելու է «Մոսկովի» եւ երկրի հավաքականի գլխավոր մարզիչների աշխատանքը: Մարզասերներին հիշեցնենք, որ Ռուսաստանի քիմը Եվրոպայի առաջնությունը 4-րդ խմբի մրցաբարում Հայաստանի հավաքականի մրցակիցն է: Իսկ 1999-ի ընտրական առաջնակա խաղն այս երկու քիմերը իրար միջոց կանցկացնեն: Մարտի 23-ին Հայաստանի հավաքականը «Յուրալ» մարզադաշտում կընդունի Ռուսաստանի ընտրական:

սիական «Պարի սեն ժերմեն» ակումբը: Հունվարի 26-ին սկսվող «ՊՍԺ մասքեր» անվամբ մրցաբարի երեք մասնակիցները ՊՍԺ-ն, «Միլանը» եւ թելգիական «Անդերլեխթը» իրար միջոց կանցկացնեն 45 րոպեանոց կարճատև մրցախաղեր: Նախատեսվում է, որ «Պարի սեն ժերմենի» կազմում փոխանիվոյ կիսադան այդ քիմի նախկին ֆուտբոլիստներ Բրազիլացի Լեոնարդոն, լիբերիացի Տորե Վեան, իսպացի Բրունո Գոսին, որոնք այժմ հանդես են գալիս Իտալիայում:

Պարզեւներ ուժեղագույններին

1998-ի արեւելքի մարզական եզրափակիչ ակորդը եղավ մայրաքաղաքի «Դվին» հյուրանոցում անցկացված երեկոն Հայաստանի ազգային հավաքականների մարզիչների, մարզիչների, մարզաժամարիի ու մեկնույթի ներկայացուցիչների, լրագրողների մասնակցությամբ:

Երեկոյան ներկա էին 33 նախագահ Ռոբերտ Զոյարյանը, վարչապետ Արմեն Դարբինյանը, նախարարներ, այլ ղեկավար անձինք:

Հանրապետության նախագահը մրցանակներ, դրամական դաշններ

հանձնեց 1998 թվականին խոսրոագույն հաջողությունների հասած մի մեծ խումբ մարզիկների ու մարզիչների: Ուրախալի է, որ դաշնաժամարիների բնույթն էին նաեւ մարզական լրագրողներ:

Պրն Զոյարյանն իր խոսուում շնորհակալեց մարզաժամարիի մարզիկներ, նրանց նորանոր հաջողություններ ցանկացավ: Ներկաները ուրախ ու բուռն ծափահարություններով ընդունեցին նախագահի «հանդիմանությունը»: «Խիղճն էլ լավ բան է, բայց դուք բյուրեղի մասին բոլորովին չեք մտածում»:

Հրանտ Հահինյանի անունով

Վերջերս մեծ հանդիսավորությամբ նվաճեց հայ առաջին օլիմպիական չեմպիոն, աշխարհի, Եվրոպայի եւ Խորհրդային Միության բազմակի չեմպիոն Հրանտ Հահինյանի ծննդյան 75-ամյակը:

Երեւանի Կաղաքապետարանը, մեծ մարզիկի ու սպորտի կազմակերպչի հիշատակը հավերժացնելու նպատակով որոշեց էր նրա անունով կոչել մայրաքաղաքի փողոցներից մեկը: Եվ ահա տեղի ունեցավ դասանի մարմնամարզիկների դպրոցին հարող Այգեցեսանի 8-րդ փողոցը Հրանտ Հահինյանի անունով կոչելու հուզիչ արարողությունը:

Ելույթ ունենալով երեւանի Կաղա-

խապետ Աուրեն Աբրահամյանը, Հրանտ Հահինյանի ընկեր ու «զինակից» Ալբերտ Ազարյանը եւ մյուսները մեկ անգամ եւս կարեւորեցին Հահինյանի դերը հայկական սպորտի դասմարտության մեջ: Ընդհանրապես հուզիչ խոսու ասաց Հրանտ Հահինյանի այրին՝ Տիկին Էմմա Հահինյանը:

Նույն օրն էլ նվաճեց Հրանտ Հահինյանի սեղծած դասանի մարմնամարզիկների մարզադպրոցի սեղծման 40-ամյա հոբելյանը: Հանդիսությունը մասնակցեցին հանրապետության ղեկավարներ, մարզաժամարիի ներկայացուցիչներ, դպրոցի արքեպիսկոպոսներ:

Մրցաբար՝ նվիրված Ամանուրին

Հայաստանի շախմատի կենտրոնական սանը անցկացվեց Ամանուրին նվիրված կայծակնային խաղի ավանդական մրցաբար:

Մասնակիցները նախ մրցեցին խմբերում, ապա 26 ուժեղագույններ եզրափակիչ փուլում դայվարեցին հաղթողի կոչման համար: Մրցաբարի վերին մասում տեղե գրադեցին արագ խաղի ճանաչված «մասնագետներ»:

միջազգային երեք վարձուներ: Իսկ հաղթող դարձավ եւ գլխավոր մրցանակը նվաճեց Սելիմեթ Խաչիյանը, որը բավարարական մրցակարգով 9 տուրով անցկացված մրցաբարում 8 միավոր վասակեց: Նրանից մեկ միավորով ետ մնաց երկրորդ մրցանակակիր Աւոտ Նաղանյանը, իսկ 6,5 միավորով երրորդ տեղը գրավեց Արուր Զիրուխյանը:

«Աստեթի» անդրանիկ համարը

Լույս տեսավ 33 մեկնույթի, երեսարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարության «Աստեթ» դարձրեքերի անդրանիկ համարը: Ժափազանց բազմազան ու հարուստ է այն:

Տուրյուններում, գավաթի խաղարկություններում, օլիմպիադաներում նվաճած ոսկե, արծաթե եւ բրոնզե մեդալներն ըստ մարզածների: Ներկայացված են նաեւ Հայաստանի 10 լավագույն մարզիկները, համառոտ՝ նրանց

Համարում մեծ տեղ է տրված սպորտին: Մասնավորապես, ներկայացված են 1998-ին հանրապետության մարզիկների՝ աշխարհի, Եվրոպայի առաջ-

հաջողությունները: Ավելացնենք, որ դարձրեքերը բավականին ինժեանիտ կառուցված ու ձեւավորում ունի:

Աշխարհի գավաթի խաղարկությունում

Չեխիայի Նուր Աստոն Բաղաբում անցկացվեց դահուկավազի աշխարհի գավաթի խաղարկության երեքական փուլը: Տղամարդկանց 4x10 կմ փոխապես մրցակարգում հաղթեց Ավստրիայի հավաքականը: Երկրորդ եւ երրորդ տեղերը գրավեցին Իտալիայի եւ Նորվեգիայի ֆառայիկները:

ԼՈՒՐԵՐ

Լիդիին կփոխարինի Անչելոսին

Վերջին տասնամյակների աշխարհի ուժեղագույն ակումբներից մեկի՝ Թուրինի «Յուվենտուսի» ղեկավարությունը վերադարձ կարողացավ որոշել գլխավոր մարզչի հարցը: Մրցաբարի ավարտից հետո քիմին հրաժեց տվող Մարչելո Լիդիին կփոխարինի Կառլո Անչելոսին: Այդ մասին հայտարարել է «Յուվենտուս» ակումբի նա-

խագահ Ռոբերտո Անչելոսին: 39-ամյա Անչելոսին մինչ այդ մարզել է «Պարման», սակայն դայվանագրի ժամկետն ավարտելուց հետո մնացել է առանց աշխատանքի:

Կանցկացվի երեք քիմերի մրցաբար

Իտալական մեկ այլ հանրահայտ քիմ «Միլանը» երկու արքեպիսկոպոս կնկնի Փաբլո, որտեղ կանցկացվի երեք քիմերի փոքրիկ մրցաբար: Այն կազմակերպել է Ֆրան-

Չեմպիոնները որոշվեցին

Որոշվեցին Հարավային Ամերիկայի եւ Մեխիկայի չեմպիոնները: Ահա նրանք. Արգենտինա «Բոկա խունիորս», Բրազիլիա «Կորինտիանս», Բոլիվիա «Բլումինգ», Կոլումբիա «Դեպորտիվո» Կալի, Պարագվայ «Օլիմպիա», Պերու «Ունիվերսիտարի դե դեպորտես», Էկվադոր «Լիգա դեպորտիվա ունիվերսիտարիա դե Կիտո», Վենեսուելա «Ունիոն աջլեսիկո Տայրաս», Ուրուգվայ «Նասիոնալ», Զիլի «Կոլո-Կոլո», Մեխիկա «Նեկակսա»:

Վաս բաներ են կանխագուրուակում...

Բրազիլացի «դայվանաստները» իրենց գուրուակություններում նշանակալից հայրենակից, երկու անգամ անընդմեջ աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստ ճանաչված Ռոնալդոյի համար վաս բաներ են կանխագուրուակում 1999 թվականի ընթացում: Նրանք ասում են, որ ֆուտբոլիստի հոգեկանի հետ կաղված խնդիրներ կառաջանան, եթե նա կաղերը չխաղի իրեն արդարապես «բարյացակամների» հետ: Այդ կարծիքին են ասողագուրուակը, խաղաթղթերի միջոցով գուրուակողը, գնլուիին, աֆրիկյան կրոններից մեկի Եամանը: Նրանք «Էփուսոս» քիմի միջոցով Բրազիլիայի հավաքականի եւ իտալական «Ինտերի» գերաստղին հանձնարարել են մեծ ուժաղություն դարձնել առողջությանը եւ հասկաղաղեց հոգեկանին:

